

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

CZV neprané 25 kg.....	2,32 Kč/kg
OOC neprané 25 kg	3,76 Kč/kg
Spotřebitelské ceny dle ČSÚ....	6,89 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC	2
Zahraniční obchod ČR.....	3
Trh konzumních brambor v ČR a Evropě	4
Trh konzumních brambor v Evropě.....	5-6

Komoditní zpravodajství

Česká republika

Na domácím trhu se opakuje situace, která nastala před dvěma týdny. Většina pěstitelů už má prázdné sklady, eventuálně doprodávají poslední zbytky starých brambor a obchodníci dovážejí konzumní brambory ze zahraničí. Jak odhalil průzkum respondentů - v největší míře ze Španělska. Ceny těchto dovážených brambor se liší podle kvality, odrůdy, ale zejména podle země původu. Zatímco u konzumních brambor z Německa jsou ceny na úrovni našich cen, ze Středomoří se už dovážely nové brambory v cenovém rozpětí od 9,00 do 12,00 Kč/kg.

V průběhu 20. týdne roku 2005 byla podle ČSÚ průměrná CZV u konzumních brambor na úrovni 1,98 Kč/kg a v 21. týdnu dosáhla hodnoty 2,07 Kč/kg.

Podle šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 21. - 22. týdnu roku 2005 takto:

CZV konzumních brambor 2,32 Kč/kg
(proti 20. týdnu pokles o 0,07 Kč/kg).

OOČ konzumních brambor 3,76 Kč/kg
(proti 20. týdnu zase nárůst o 0,03 Kč/kg).

Podle výběrového šetření TIS^{ČR} SZIF prodávali pěstitelé konzumní brambory pozdní za cenu od 1,20 do 4,50 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně).

Obchodníci prodávali tyto brambory za ceny v rozpětí od 2,00 do 5,50 Kč/kg.

Nejčastěji se vyskytovala cena 3,50 Kč/kg. Na trhu se v hojné míře objevují dovezené rané brambory, které se prodávají za cenu (OOČ) 8,00 - 12,00 Kč/kg.

Spotřebitelské ceny v 21. týdnu 2005, podle oficiálního šetření ČSÚ, mírně poklesly na úroveň 6,89 Kč/kg (- 0,01 Kč/kg) proti předchozímu období.

CZV konzumních brambor jsou v 21. a 22. týdnu roku 2005 nižší o 5,08 Kč/kg proti roku 2004, OOC poklesly o 5,33 Kč/kg a spotřebitelské ceny se snížily o rovných 8,00 Kč za 1 kg.

Evropská unie

V EU se předpokládá mírný pokles sadbových ploch proti roku 2004 pro letošní rok o 3-5%. Výnos bývá v průměru 40t/ha, pokud bude vyšší než 45t/ha, budou muset producenti prodávat svou úrodu za nižší ceny.

V Německu se v Porýní-Vestfálsku a v Dolním Sasku objevily první letošní rané brambory. Producenti je nabízejí v přímém prodeji. Ceny brambor v 25kg pytlích dosahovaly 450 EUR/t. Přesto ještě obchodníci prodávali v Bavorsku staré konzumní brambory za 140-200 EUR/t za varný typ A, pro varný typ B+BC byla cena v rozmezí 120-148 EUR/t.

V Itálii se projevil klesající trend nákupů domácností u komodit ovoce, zeleniny i brambor, který trvá poslední 4 roky a pokračuje i letos. Brambory byly jedny z nejztrátovějších komodit, když letos klesl jejich prodej o 10% proti zelenině, kde klesl prodej o 9% (rajčata) až o 4% (karotka).

Ve Velké Británii spekulují zemědělci, že letošní sklizeň brambor bude nejnižší od roku 1983. Sadbová plocha se proti loňsku snížila o 4% na 137,3 tis. ha a dojde i k mírnému poklesu hektarových výnosů. Sklizeň by měla dosahovat 5,7 mil. t, což je pokles proti roku 2004 o 300 tis. t. Od 6.5. se producentské ceny zvedly z 97,51 GBP/t na 101,95 GBP/t brambor - k datu 20.5. 2005

Francouzský trh zůstává v posledním období klidný. Tento jev je na konci sezóny u starých brambor poměrně běžný. Producentské ceny konzumních brambor - odrůdy Bintje ze severní Pikardie, kalibrace 40/70 mm klesly z úrovně 87,50 EUR/t (10.5.) na 82,50 EUR/t (24.5.).

Holandský export se v dubnu oživil i vlivem vývozu 300 tis. t konzumních brambor do Ruska.

TIS^{ČR} SZIF

Trh konzumních brambor v České republice

V průběhu výběrového šetření TIS^{ČR} SZIF byly zjištěny ceny konzumních brambor pozdních, ale také ceny raných brambor z dovozu, a to zejména ze Španělska – ty jednoznačně dominují, dále také z Itálie a Řecka. Dovozy z Maroka a Tuniska se u našich obchodníků už neobjevují.

Na základě šetření TIS^{ČR} SZIF se pohybovala průměrná CZV ve vybraných okresech následovně: Benešov-1,80 Kč/kg, Jihlava-1,85 Kč/kg, Pelhřimov 2,02 Kč/kg, Klatovy 2,56 Kč/kg a Žďár nad Sázavou 3,27 Kč/kg.

Průměrná OOC v dalších vybraných okresech měla následující úroveň: Praha – 3,54 Kč/kg, Ostrava – 3,75 Kč/kg a Most 3,73 - Kč/kg.

Více než 80% počtu našich respondentů z řad pěstitelů už má vyprodány staré zásoby loňských brambor. Někteří z nich už plánují v horizontu 2 – 4 týdnů prodej prvních raných brambor domácí produkce. To se týká zejména oblasti Polabí, která má s produkcí raných brambor velkou tradici.

Mezi obchodníky se velmi významně zvýšil podíl nových brambor z dovozu, kde největší podíl má Španělsko. Tento fakt se také projevil do výrazného snížení prodejní ceny těchto brambor.

Údaje o cenách některých odrůd nedosáhly statistického minima, a proto nemohly být zařazeny do uvedeného souboru.

TIS^{ČR} SZIF

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor ze sklizně roku 2004 (I. jak. tř.)

Den zjištění ceny : 16.–18. května 2005

Kč / kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV min.	CZV max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,00	3,20	2,55	0,13
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,80	2,60	2,10	0,07
FILEA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,20	4,50	3,48	1,08
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,50	2,60	2,08	-0,33
SOLARA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,60	2,50	1,98	-1,02
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	1,20	4,00	2,41	-0,53

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Obchodní odbytové ceny konzumních brambor ze sklizně roku 2004 (I. jak. tř.)

Den zjištění ceny : 16.–18. května 2005

Kč / kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,60	5,30	3,91	0,31
FILEA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	5,10	3,80	0,32
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,60	5,10	3,84	0,37
SOLARA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	4,50	4,15	-
NOVÉ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	8,00	12,00	9,72	-4,56
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,00	5,50	3,62	0,00
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			Vakuované	9,50	13,00	11,09	1,59

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Porovnání průměrných cen konzumních brambor v ČR podle šetření TIS^{ČR}

Kč / kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2004/2005	2003/2004	2004/2005	2003/2004
16. týden	2,55	8,37	3,73	11,34
18. týden	2,32	8,07	3,51	10,88
20. týden	2,39	8,01	3,73	9,92
22. týden	2,32	7,40	3,79	9,12

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Ceny zjištěné v týdnu končícím k uvedenému datu 21.4. 2005

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Brambory konzumní	19.t.05	7,63	6,91	6,95	7,38	6,29	7,13	6,95	6,23	6,29	7,35	7,13	6,75	7,36	6,36	6,91
	20.t.05	7,46	7,05	6,88	7,38	6,29	7,24	7,12	5,98	6,29	7,35	6,95	6,91	7,36	6,20	6,89
	21.t.05	7,23	7,11	6,88	7,38	6,29	7,27	7,12	6,23	6,39	7,35	6,82	7,03	7,36	6,20	6,90

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský.

Pramen: ČSÚ

EU letos bramboráře nepodporuje

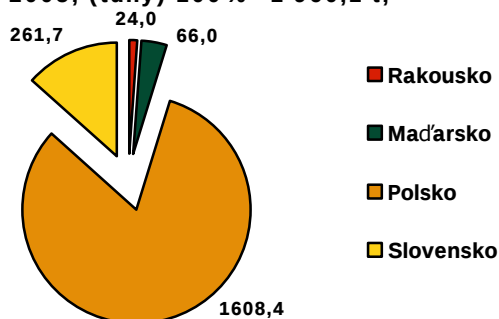
Zemědělci letos nedostanou dotace na brambory, mák a některé další plodiny. Podle představitelů nevládního agrárního sektoru to může pro jistou kategorii rolníků znamenat konec hospodaření. Velmi rozzloben současnou zemědělskou politikou státu je privátní zemědělec Jaroslav Kreuz ze Suché na Jihlavsku, zaměřený na brambory. "Stát dává dotace, aby se zbavil obilí, které dotoval už před sklizní. Nám nikdo nedá dotace, abychom se zbavili brambor.

Naopak situaci zhoršuje polský dovoz, a nikomu to nevadí," durdí se Kreuz. Podle něj panuje na ministerstvu zemědělství mohutná lobby. "Za zrušením dotací na brambory stojí lobbisté z úrodných obilnářských krajů, kde se nedaří bramborám," upřesnil Kreuz. "Nedivím se, že postižení rolníci bĕdují, protože zrušené dotace mohou některé firmy položit," potvrdil tajemník Agrární komory

ČR Jan Záhorka s tím, že zemědělci v tuzemsku dostávají polovinu dotací než v zemích bývalé patnáctky. Nelze vyloučit, že EU možná Česku vyškrtne z přímých plateb další plodiny. "Zrušením dotací na brambory přijdu o pěkné peníze. Na semennou travu mi také zrušili dotace. Stát dotuje přebytky, a s čím nemá starosti, to nechá zajít na finanční úbytě," doplnil Jaroslav Kreuz. Ředitel třebíčské agrární komory Karel Coufal se obává, že zemědělci z Vysočiny přijdou také o peníze z dotací pro podhorská území. "Podle návrhu Evropské unie by dotace dostávaly jen okrajové části republiky s vyloženě horskými podmínkami. Firmy na Vysočině hospodaří mnohdy vysoko, ale neobstály by. Na obzoru je další rána, ale zatím je brzy na spekulace," v kostce shrnul Coufal.

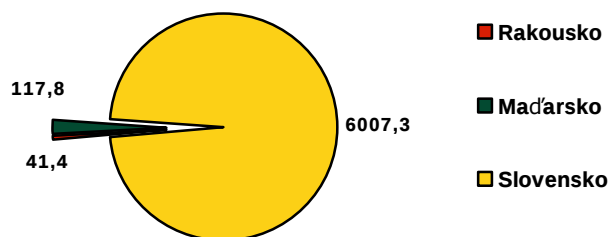
Pramen: www.agris.cz, 23.5. 2005

Vývoz sadbových brambor z 1. kvartál
2005; (tuny) 100 % = 1 960,1 t;

Pramen: Celní statistika ČSÚ, TIS^{ČR} SZIF

Vývoz konzumních brambor za 1. kvartál
2005 (tuny)

Vývoz sadbových a konzumních brambor z ČR

Grafy na předchozí stránce znázorňují rozdělení českého exportu v 1. kvartálu roku 2005.

V oblasti sadbových brambor jsme vyváželi do zemí regionu střední Evropy, největší podíl (plných 82%, 1608,4 t sadby). Druhá příčka v exportu sadby patří za toto období Slovensku, které mělo podíl 13,4%. Maďarsko s Rakouskem tvoří spolu téměř zanedbatelný podíl – 4,6%.

V oblasti vývozu konzumních brambor je situace ještě mnohem jednodušší: drtivou většinu jsme vyváželi na Slovensko. To má z hlediska objemu dodávek konzumních brambor podíl 97,4%. Celkový vývoz konzumních brambor za 1. čtvrtletí pak představuje objem 6 166,5 t brambor. Velmi nepatrné množství (1,9%) potom připadá na Maďarsko a ještě méně na Rakousko, které se svými 41,4 t brambor znamená pouze necelých 0,7%.

Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Slovensko

Průměrné týdenní nákupní ceny konzumních brambor

SKK / kg

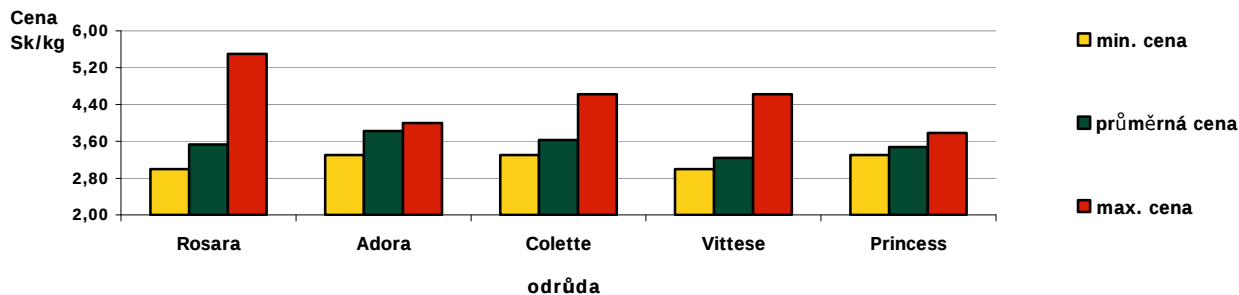
Ukazatel	AGRIA	PRINCESS	ROSARA	SOLARA	Brambory celkem
17. týden 2005	3,67	3,54	3,33	3,50	3,55
18. týden 2005	-	-	3,56	3,73	3,51
19. týden 2005	-	-	-	-	3,69
20. týden 2005	-	-	-	-	3,73

Poznámka: 25 kg balení

Pramen: PPA – ATIS Bratislava, 2005

Měsíční nákupní ceny od producentů na Slovensku v dubnu

(SKK / kg)

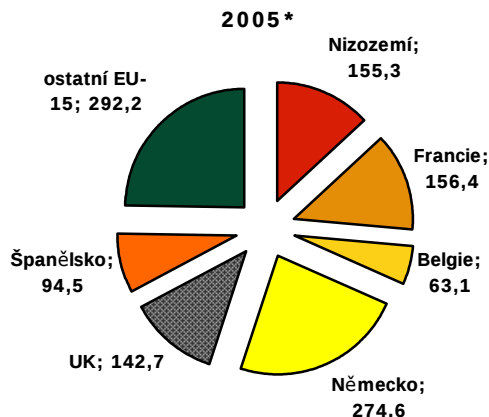
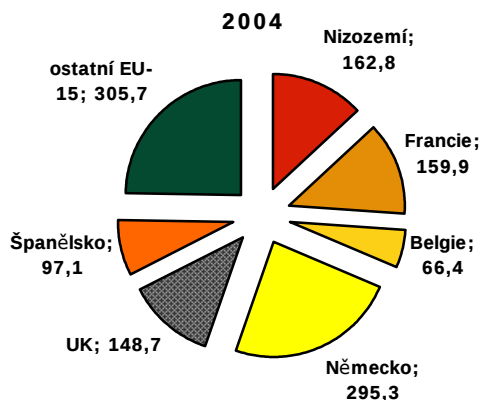
balení: 25 kg, neprané

Pramen: ATIS – Agrárne trhové informácie Slovenska 2005

Evropská unie

Předpokládané sklizňové plochy brambor celkem: podle zemí

(tis. ha)

pozn.: 2005* = odhad

Pramen: Potato Markets weekly

Sklizeň mírně klesne, ale ceny moc neporostou

Zemědělci, obchodníci i zpracovatelé v EU-15, kteří očekávají vývoj v oblasti konzumních brambor v sezóně 2005/06, by měli oproti loňsku očekávat snížení sklizně konzumních i sadbových brambor. Od října do poloviny května se navíc očekává i malý vývoj cen v hlavní skládovací sezóně. Odhady v dřívějším vydání týdeníku PMW na sezónu 2004/05 byly vcelku správné, pouze odhady sklizně se liší od skutečnosti. Tato diference byla způsobena vlivy jako je sucho a jiné klimatické podmínky.

Zatímco v zemích EU-15 nastal trvalý mírný pokles pěstebních ploch brambor, očekávali jsme snížení proti roku 2004 o 4% u všech kategorií brambor celkem (včetně škrobových) a ve srovnání s poklesem o 4,5% v zemích EU-5. Pokles celkové produkce brambor se čekat podobně jako i pěstebních ploch: v sektoru škrobových brambor za rok 2005 to bylo 7 740 mil. t (EU-15) proti loňskému období s 8 286 mil. t a 6 986 mil. t v roce 2003.

Pramen: Potato Markets weekly

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE v období 2004/2005

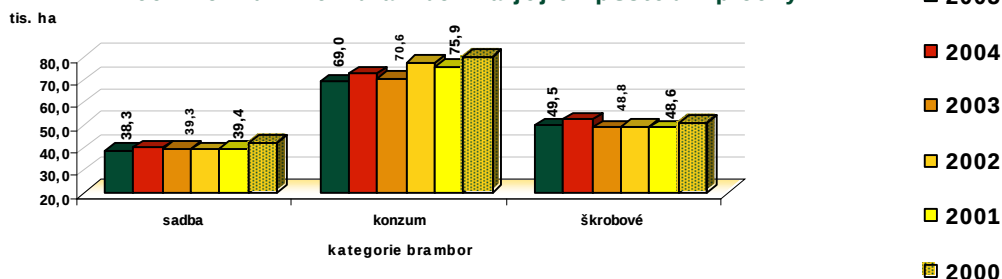
EUR / 100 kg

Země	Albánie	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Slovensko	ČR
17. týden 2005	17,61	18,98	4,63	10,05	12,31	8,93	6,63
18. týden 2005	-	19,88	4,63	11,49	12,31	8,91	6,46
19. týden 2005	17,57	19,88	4,58	-	-	9,52	6,48
20. týden 2005	-	18,98	4,60	14,36	13,76	9,40	6,56

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích
Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Nizozemí

Vliv cen konzumních brambor na jejich pěstební plochy

Pramen: Potato Markets weekly

Španělsko

Sadbové plochy, výnosy a produkce brambor

Sadbová plocha (tis. ha)	2005	% změna oproti 2004	2004	2003	2002	2001
Celkem brambory	-	-	97,1	101,2	113,5	115,5
velmi rané	3,5	-5,4	3,7	3,7	3,7	3,4
rané	17,3	-8,0	18,8	17,6	21,1	21,6
polorané	49,9	+2,9	48,5	50,9	56,6	58,1
Výnos (t/ha) celkem	-	-	28,27	26,33	27,30	25,60
velmi rané	18,80	-14,2	21,92	21,59	19,54	17,47
rané	22,35	-11,5	25,24	22,26	22,95	20,32
Produkce (tis. t) celkem	-	-	2745	2664,9	3098,9	2956,9
velmi rané	65,8	-18,9	81,1	79,9	72,3	59,4
rané	386,7	-18,5	474,6	391,8	484,2	439,0

Pramen: Potato Markets weekly

Francie

Průměrné ceny konzumních brambor ve Francii *

EUR / t

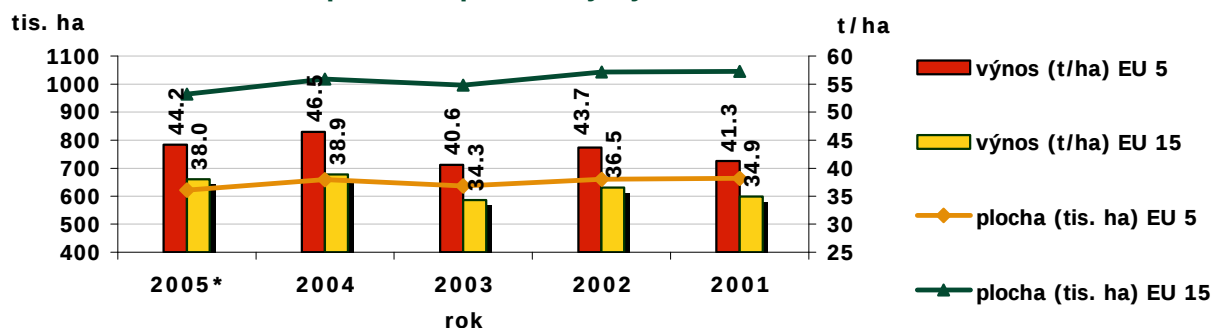
Průměrná celková konzumace dřeva v 1 ha				Lokální			
Ukazatel	2004/05	2003/04	2002/03	Ukazatel	2004/05	2003/04	2002/03
	40 – 70 mm				50 – 75 mm		
3. května	87,50	230,00	117,50	3. května	96,25	280,00	122,50
10. května	87,50	230,00	110,00	10. května	96,25	280,00	122,50
17. května	85,00	250,00	107,50	17. května	93,75	280,00	112,50
24. května	82,50	250,00	103,75	24. května	91,25	280,00	107,50

Poznámka : * myté Bintje, připravené na paletách

Pramen: Potato Markets weekly

Evropská unie: EU-5, EU-15

Sadbová plocha a průměrný výnos konzumních brambor

pozn.: * rok 2005 – odhad;

Pramen: Potato Markets weekly

Klimatické změny sníží výnosy, upozorňují vědci

Řada vědců se domnívá, že vyšší teploty a sucha vyvolaná klimatickými změnami na mnoha místech světa v nadcházejících desetiletích určitým způsobem sníží úrodu. Zároveň však tvrdí, že rostoucí koncentrace oxidu uhličitého v atmosféře by nemusely mít příliš negativní vliv. Plyn, který je považován za jeden z hlavních důvodů globálního oteplování, totiž může urychlit fotosyntézu, čímž by se negativní vlivy oteplování zmírnily. Uvádí to studie, která byla prezentována na setkání londýnské Královské společnosti.

Zemědělský expert Illinoiské univerzity Steva Long, kterého citoval server New-Scientist.com, tvrdí, že výše zmínované pozitivní aspekty oteplování vycházejí z výzkumů v laboratorních podmínkách. Studie prováděné na čtyřech hlavních zemědělských plodinách pěstovaných na běžných polích – kukuřici, sóje, rýži a pšenici – naznačují, že oteplování působí na úrodu velmi negativně. V některých experimentech byly výnosy až o polovinu nižší, než kolik předpokládaly laboratorní testy, poukázal.

Pramen: agro magazín, květen 2005

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 31.5.2005

1 EUR – 30,370 Kč 100 SKK – 77,744 Kč 1 PLN – 7,378 Kč 1GBP – 44,848 Kč 1DKK – 4,080 Kč

Vydavatel

TIS^{CR}, SZIFStátní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatikytel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{CR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{CR} SZIF.